

Bestuur Stichting Wiechert
en jonge vastgoedtalenten
maken na vier events
de balans op én
blikken vooruit

IN DE GEEST VAN WIECHERT

Vanwege corona is nog niet duidelijk of en hoe de lustrumeditie van het jaarlijkse event van Stichting Wiechert begin volgend jaar plaatsvindt. Dat uit de dood van naamgever Wiechert Schenk iets moois, bijzonders én duurzaam is voortgekomen, bleek half september tijdens een rondtafelgesprek in B.Amsterdam. Deelnemers: het stichtingsbestuur én de vier jonge talenten (links op de foto) die tijdens de vier eerste edities boven kwamen drijven. 'Is het een idee om binnenkort nog een keer af te spreken?'

Het stimuleren en cultiveren van jong, ondernemend en creatief talent in de vastgoedsector’, is het doel van Stichting Wiechert, die door collega’s, vrienden en familieleden werd opgericht na het overlijden van Wiechert Schenk, op 1 januari 2016. Voor de jonge projectontwikkelaar in 2015 ernstig ziek werd, onderscheidde hij zich binnen COD met projecten als de herontwikkeling van het Prinsengrachtziekenhuis, De 5 Keizers én B.Amsterdam. Deze ‘vernieuwende bedrijfsomgeving voor innovatief ondernemerschap’ was de afgelopen jaren het logische decor van de vier events die Stichting Wiechert tot dusver organiseerde, om ‘in de geest van een bijzonder jong talent voortdurend te blijven zoeken naar nieuwe oplossingen en toepassingen in een verouderende wereld’.

Net als de jaarlijks vernieuwde organisatie, gevormd door leden van de Grote Stenen Club en de Mooie Stenen Club, heeft het event ook ieder jaar een ander thema en format. Rode draad daarbij is een soort pitch dan wel presentatie, die jonge talenten in de vastgoedsector de kans biedt om binnen het thema en hun specialisme een innovatief of prikkelend idee te presenteren. Dat leverde vier keer een ‘winnaar’ op, in chronologische volgorde Niraj Sewraj (BPD), Ferdinand Grapperhaus (PHYSEE), Susanne Balm (Hogeschool van Amsterdam) en Tessa Steenkamp (UNSense), die tijdens het rondetafelgesprek in B.Amsterdam graag nog eens terugblikken op de eerste vier edities. Namens de organisatie is Marieke Korenjak (Bencis Capital Partners) aanwezig, terwijl Gert-Wim Bos (COD), Bas Van Veggel (COD/ Timeless Investments) en Marijn Schenk (NEXT Architects en broer van Wiechert) het bestuur vertegenwoordigen.

We vallen meteen met de deur in huis: het jaarlijkse event hier in B.Amsterdam is het middel waarmee Stichting Wiechert zijn hoofddoel wil bereiken, ‘het stimuleren en cultiveren van jong, ondernemend en creatief talent in de vastgoedsector’. Is dat de afgelopen jaren gelukt? *Bas van Veggel:* ‘Absoluut. Kijk maar om je heen. Een podium bieden aan jonge talenten is één ding, maar als ze hun idee voor een halflage zaal staan te presenteren, schiet het ook niet op. Op de events van de Stichting Wiechert is het zwaartepunt van de Nederlandse vastgoedsector steevast aanwezig. Om nieuwe ideeën op te doen, om jonge talenten te ontmoeten en om te netwerken. Het levert mooie kruisbestuivingen en nieuwe samenwerkingen op. Met Timeless Investments zijn we bijvoorbeeld aandeelhouder geworden van PHYSEE, het bedrijf van Ferdinand. In de jonge talenten hier aan tafel zie ik veel van Wiechert terug: ambitie, lef en de drang om het anders te doen dan anderen en het verschil te willen maken.’

Susanne Balm: ‘Als Projectleider Duurzame Stadslogistiek binnen het Onderzoeksprogramma Urban Technology, kende ik de vastgoedwereld eigenlijk niet zo goed. De uitnodiging om als

jong talent een presentatie te houden over duurzame stadslogistiek, ontsloot voor mij een nieuwe wereld. Het was in alle opzichten heel waardevol, temeer daar mijn pleidooi om inkomende goederenstromen op een slimme en duurzame manier te bundelen als beste werd beoordeeld. Van dat event en mijn uitverkiezing als Young Talent pluk ik nog steeds de vruchten. Het geldbedrag dat ik mocht besteden aan een training op het gebied van persoonlijke ontwikkeling, heb ik onder andere gebruikt voor de publicatie ‘Aan de slag met duurzame bevoorrading: een verslag van vijf jaar onderzoek en realisatie van facilitaire logistiek bij UvA-HvA’. En nog een spin-off: B.Amsterdam is partner geworden van ons project.’

Ferdinand Grapperhaus: ‘Voor een technologiebedrijf als PHYSEE is het heel belangrijk om in contact te komen met de markt, met potentiële afnemers van bijvoorbeeld onze SmartSkin-technologie die het energieverbruik van gebouwen verlaagt en tegelijkertijd elektriciteit produceert. Zowel het event van Stichting Wiechert als het winnen van de prijs, in 2018, heeft PHYSEE wat dat betreft een enorme boost gegeven. Het leverde ons in één klap een groot aantal contacten binnen de vastgoedwereld op en vergrootte onze financiële slagkracht, dankzij het aandeelhouderschap van Timeless Investments. Van het prijzengeld hebben we een interne ideeënwedstrijd opgetuigd, die heeft geleid tot een heel nieuwe, veelbelovende afzetmarkt voor onze SmartSkin-producten: de glastuinbouw.’

Niraj Sewraj: ‘Zelf heb ik het prijzengeld gebruikt voor een training op het gebied van persoonlijke ontwikkeling, die ertoe heeft geleid dat ik als stadsontwikkelaar aan de slag ben gegaan. Ik won in 2017 met een presentatie van het ‘Bee Hives-concept’, waarbij je als bewoners aandeelhouder wordt van je eigen woonomgeving. Ik was stomverbaasd, want ik was juist onder de indruk van de presentaties van de andere jonge talenten. Misschien ook omdat het zo actueel was, nog steeds trouwens, werd mijn verhaal als beste beoordeeld. Het gedachtegoed breng ik nu in de praktijk bij het Energiepark in Leiden.’

Tessa Steenkamp: ‘Als ‘Experience Designer’ verbonden aan UNSense, won ik zelf in 2020, met een presentatie over ‘smart societies en de (on)mogelijkheden en dilemma’s die de technologie met zich meebrengt’. Niet lang na mijn pleidooi voor een goede balans tussen ‘fysiek’ en ‘digitaal’, brak corona uit en raakte die balans helemaal zoek. Omdat we deels naar aanleiding van het Stichting Wiechert-event zijn gaan samenwerken aan een architectuurproject, heb ik ook met Ferdinand veel via Teams vergaderd. Bovenal heb ik de vastgoedsector veel beter in het vizier gekregen.’

Van Veggel: ‘En wij jou. Niet alleen omdat het zo recent is, kan ik me jouw verhaal nog goed herinneren. Het was een eyeopener, een doorkijkje naar de nabije toekomst van samenlevingen en steden dat alle aanwezigen aan het denken zette.’

Van Veggel

Marieke Korenjak (Bencis Capital Partners)

Niraj Sewraj (BPD)

Tessa Steenkamp (UNSense)

Gert-Wim Bos (COD)

LEUKSTE ONTMOETING IN 2020

Tessa Steenkamp: ‘Alle nieuwe gezichten die ik eerst in videocalls leerde kennen, en vervolgens pas offline.’
Bas van Veggel: ‘Een potje Padel bij B.Amsterdam tegen jeugdidoel Richard Krajicek.’
Susanne Balm: ‘Dat was in januari met de cateraar van onze bruiloft. Door corona moeten we nog even geduld hebben voordat hij voor ons en alle gasten gaat koken. Maar het vooruitzicht van die dag maakt mij enorm blij.’

Ferdinand Grapperhaus: ‘Koffie met Chris Zadeh, founder van OHPEN. Knalt uit elkaar van energie en heeft dat in zijn hele bedrijf door laten werken. Ze hebben zelfs een boksruimte in de kelder.’
Gert-Wim Bos: ‘We zijn begin 2020 voor het lustrum van COD in IJsland geweest.

Onze gids Einar was een bijzonder persoon. Volledig down to earth met een fascinerende mensenkennis. Hij had in no-time onze persoonlijkheden doorgrond.’

Marijn Schenk: ‘Al die online bijeenkomsten waar er ondanks alle beperkingen toch een mooie synergie en dynamiek ontstond, essentieel voor het ontwerpproces.’
Marieke Korenjak: ‘Twee keer per week met mijn trainer Sil Wiersma, maximaal uitgedaagd worden met crossfit.’
Sewraj: ‘Het weerzien met mijn grootouders, nadat zij langer dan verwacht moesten verblijven in Suriname in verband met corona. Wel jammer dat we elkaar niet mochten knuffelen. En natuurlijk mijn pasgeboren neefje.’

BESTE BIJeenKOMST IN 2020

Steenkamp: ‘Het evenement van Stichting

Wiechert natuurlijk.’
Van Veggel: ‘De lunch samen met de talenten/oud-winnaars van Stichting Wiechert.’
Balm: ‘Begin maart kwam ik fysiek bijeen met de Amsterdam Economic Board, Feenstra, Hoek Hoveniers en DOCKR om gedachtes uit te wisselen over het gebruik van logistieke hubs en vrachtfietsen voor servicemonteurs in steden. Die kennismaking is uitgegroeid tot een hele vruchtvolle samenwerking, met (online) werksessies, bedrijfsbezoeken en een praktijkexperiment. Deze samenwerking heeft mij veel positieve energie opgeleverd tijdens de lockdown.’
Grapperhaus: ‘Strategiedag PHYSEE op bijzondere circulaire boerderij Op Hodenpijl, waar we op 1,5 meter afstand voor het eerst weer met alle vijftig werknemers samen

kwamen.’
Bos: ‘Het event van de Stichting Wiechert was een goede start, maar zeker ook de steunbetuigingen aan zorgpersoneel waren mooi om te zien.’
Korenjak: ‘Deze lunch.’
Schenk: ‘Stichting Wiechert-event in januari dit jaar, niet alleen omdat het één van de laatste live events was voordat het virus de boel dicht gooide.’
Sewraj: ‘Ik sluit me aan bij Tessa, maar ik kijk ook uit naar de IM Homes-sessie georganiseerd vanuit de TU Delft, dat ingaat op het complexe woningbouwvraagstuk in Nederland.’

GROOTSTE EYE-OPENER IN 2020:

Steenkamp: ‘Na de lege vakken in de supermarkt las ik dit inzicht van Helen Lewis (The Atlantic, 26 maart 2020) over waarom slimme steden niet gericht zouden moeten

zijn op efficiëntie, maar op veerkracht: ‘Think of efficiency as a high-performance engine. Under perfect conditions, it delivers maximum power and minimum waste. However, that very efficiency makes it less robust. Highly efficient systems have no slack, no redundancy, and therefore no resilience and no spare capacity’.’
Van Veggel: ‘Dat COD na tien jaar ondanks een in het water gevallen lustrumjaar nog steeds lean, mean en vernieuwend is. De komende jaren blijven we, samen met partner Winno Pleijsier en een geweldig team, pionieren in nieuwe gebieden en in het oog springende projecten realiseren.’
Balm: ‘Het leven is niet planbaar.’
Korenjak: ‘Thuis lesgeven is ook voor mij als moeder heel leerzaam.’
Grapperhaus: ‘De grootste dreiging in

de wereld lijkt mij de polarisatie die kan leiden tot steeds grotere rellen en zelfs burgeroorlogen in het Westen. Dat realiseerde ik me pas na het zien van ‘The Social Dilemma’.’
Bos: ‘Het gevoel van saamhorigheid dat corona in het begin van de pandemie bij de samenleving opriep. Helaas is het moeilijk gebleken om dat gevoel vast te houden.’
Schenk: ‘Dat we als democratische maatschappij ook in staat zijn radicale veranderingen heel snel door te voeren, zolang het collectief maar doordrongen is van de noodzaak. Dat biedt perspectief voor de andere grote ontwrichtende ontwikkelingen die onherroepelijk op ons af komen.’

DÉ LES VAN CORONA

Steenkamp: ‘Met een beetje creativiteit kunnen we onze

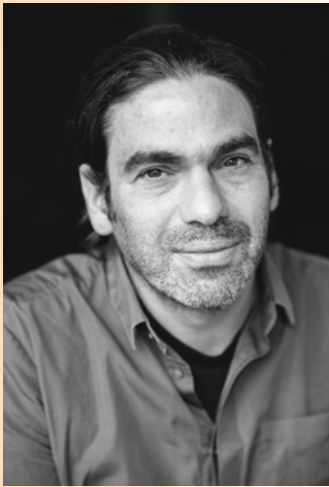
Bas Van Veggel (COD/Timeless Investments)

Susanne Balm (Hogeschool van Amsterdam)

Ferdinand Grapperhaus (PHYSEE)

Marijn Schenk (NEXT Architects)

steden, gebouwen en distributienetwerken veel flexibeler gebruiken. Op het normaal niet gebruikte grasstrookje voor mijn huis heb ik mensen zien picknicken, zonnebaden, laptoppen en zelfs boogschieten. Op de Dam zag ik mensen voetballen. Dit levert interessante ontwerp vragen op voor mij: als een schouwburg niet meer geschikt is voor theater met publiek, hoe ontwerpen we daar dan anno 2020 een ruimte voor? En bestaat die ruimte al - maar dan voor een andere bestemming, zoals bijvoorbeeld een groot parkeerterrein of een lege kantoortuin?' Korenjak: 'Wees zuinig op het zorgpersoneel en blijf ze de waardering geven die ze verdienen.' Van Veggel: 'Dat persoonlijk contact enorm belangrijk is.' Balm: 'De vitale beroepen dienen veel en veel meer waardering te krijgen.' Grapperhaus: 'We

hebben veel meer tijd nodig voor bezinning. Als we die (geforceerd) krijgen, komen we tot bijzondere nieuwe inzichten.' Bos: 'Geef om elkaar en respecteer elkaar.' Schenk: 'Het belang van licht, de lucht en ruimte in onze steden, wijze lessen van de modernisten begin vorige eeuw. Nog steeds essentieel.' Sewraj: 'Veel van het plezier in werk en privé gebeurt voor mij tussen en samen met mensen die ik graag letterlijk dichtbij me heb. Dat dichtbij waardeer je nog meer als het niet meer kan.'

TRUMP OF BIDEN?

Steenkamp: 'Biden, want Kamala Harris. Tijd voor een vrouw, ook in Nederland trouwens.' Van Veggel, lachend: 'Kees Brüggen. Zie: www.stonebridgeinvestments.nl/stonebridge/team.' Balm: 'Kamala Harris. Ik vind het namelijk

onbegrijpelijk dat je op je 77e nog president kan worden.' Grapperhaus: 'Biden, least worse...' Bos: 'Haha. No comment. Bij de vorige verkiezingen zat ik er in ieder geval naast.' Schenk: 'Biden, die dan hopelijk ruimte maakt om zijn VP op gelijke hoogte naast hem te plaatsen.' Sewraj: 'Tja, voor mij is het kiezen tussen twee inspiratieloze leiders. Kijk het debat maar terug. Dan maar Biden, in de hoop dat Harris het snel overneemt.' Korenjak: 'Ik ben heel blij dat ik op 3 november niet naar de stembus hoef...'

GROOTSTE ZAKELIJKE UITDAGING IN 2021

Steenkamp: 'Architecten, ontwikkelaars en collega's overtuigen dat dit het moment is om flexibel om te gaan met de stad en de situatie, en het te durven om experimenten en nieuwe

ideeën te omarmen.' Van Veggel: 'De uiteraard zwaar getroffen event-afdeling van B.Amsterdam weer laten floreren als voorheen.' Korenjak: 'Ervoor (blijven) zorgen dat we toch het teamgevoel blijven houden, ondanks het thuiswerken en de 1,5 meter afstand op kantoor.' Balm: 'Die komt gelijk in januari, met twee grote deadlines. We ronden die maand de eindpublicatie van een tweejarig onderzoek af (over servicelogistiek) en dienen de subsidieaanvraag voor een vierjarig onderzoek in (over foodlogistiek).' Grapperhaus: 'Schakeling van projectenverkoop naar internationaal OEM-leverancier in een tijd dat de markt onzeker is.' Bos: 'Hoe ziet de post-corona strategie voor ons als bedrijf eruit en wat is het beste antwoord op de veranderingen die corona veroorzaakt?'

Schenk: 'Ons team blijven motiveren en blijven uitdagen, ook wanneer het nog even duurt voor het werken weer als 'vroeger' is.' Sewraj: 'Twee initiatiefplannen verder brengen waar ik samen met stadspartners aan werk. Plannen met een echt andere insteek en verhaal, zoals het Energiepark. En daarna aan de slag om de achterliggende methodiek op te schalen naar andere plekken.'

GOED VOORNEMEN (PRIVÉ) VOOR 2021

Steenkamp: 'Ik beklim graag rotsen en bergen en dat gaat in Nederland niet. Ik zou graag een manier vinden om bergen te beklimmen zonder te reizen. Bijvoorbeeld iets virtueels - of een bijbaantje als ruitenwasser op hoge gebouwen? Duizend ideeën, altijd.' Van Veggel: 'Goede focus op de kwaliteit en aandacht voor familie,

zakenpartners en fijne mensen om mee om te gaan.' Balm: 'Niet altijd direct een oplossing willen vinden, maar even de tijd nemen. Haastig handelen/reageren brengt me regelmatig in onhandige situaties. En soms als je even wacht en nijs doet, lost het probleem zich vanzelf op.' Korenjak: 'De tijd nemen om een cursus keramiek en pottenbakken te volgen.' Grapperhaus: 'Het gezinsleven nog centraler maken in mijn eigen leven.' Bos: 'Meer tijd besteden aan mijn schilder-hobby.' Schenk: 'Mooie reizen maken met het gezin, dat hoop ik zo.' Sewraj: 'Tijd voor mijn gezin en familie maken en meer aandacht voor een bewuster en gezonder leven in het hier en nu. Toch vaker de fiets pakken of naar de sportschool.'

Door corona is nog niet duidelijk of er begin 2021 een vijfde editie komt en hoe die er uit komt te zien. Wat zouden jullie de organisatie willen meegeven? *Van Veggel:* 'Inhoudelijk ben ik enorm tevreden over hoe het event zich sinds de start heeft ontwikkeld, daarin moeten we de organisatie ook vooral vrijlaten. Maar als ik kijk naar alle aanwezigheden op de events, zijn marktpartijen veel beter vertegenwoordigd dan gemeenten en andere overheden. Als belangrijke stakeholders in de vastgoedwereld horen wethouders en topambtenaren ook gewoon aanwezig te zijn.'

Gert-Wim Bos: 'We nodigen ze ook wel uit, maar ze komen vaak niet, al is de Amsterdamse wethouder Laurens Ivens jurylid geweest en heeft Rijksbouwmeester Floris van Alkemade een presentatie verzorgd. Zowel in de zaal als op het podium streven we naar een zo goed mogelijke afspiegeling van de vastgoedwereld. De publieke sector maakt daar deel van uit.'

Grapperhaus: 'Sinds 2018 ben ik naar alle events van Stichting Wiechert geweest. Juist omdat ik ook op andere vastgoedbijeenkomsten kom, weet ik dat ze uniek zijn.'

Bos: 'Veel vastgoedbijeenkomsten worden inhoudelijk bepaald door de sponsors. Niet die van Stichting Wiechert: zonder sponsors zou het event niet mogelijk zijn, maar ze opereren op de achtergrond, zijn niet nadrukkelijk aanwezig. In de geest van Wiechert gaat het om jonge vastgoedtalenten en hun innovatieve ideeën, zij staan centraal.'

Marijn Schenk: 'Het mooie is dat de events alle segmenten van de vastgoedsector bestrijken. Het is geen feestje van ontwikkelaars en architecten. Dat laat ook het overzicht van de vier winnaars goed zien, alle disciplines zijn vertegenwoordigd: de wetenschapper, de technoloog, de ontwikkelaar en de architect.'

Sewraj: 'Verfrissend, dat is het woord dat me te binnen schiet als ik aan de Stichting Wiechert-events denk. Het is iedere keer weer inspirerend en net even anders, waardoor je na afloop met een voldaan gevoel naar huis gaat.'

Van Veggel: 'Behalve door het thema en de invulling die daaraan wordt gegeven, komt dat ook door de muziek en het cabaret die kleur geven aan het programma. Relativeren, een grap op z'n tijd... dat was óók Wiechert.'

Linksom of rechtsom en in meer of mindere mate heeft corona invloed op het Stichting Wiechert-event. Wat is de blijvende impact op de vastgoedsector? *Sewraj:* 'Corona plaatst het vak in een heel ander licht. Als stadsontwikkelaar heb ik nog meer aandacht gekregen voor kwaliteit. Juist omdat het functioneren van gebouwen en gebieden verandert in een stad, ben ik me er meer van bewust dat wat we toevoegen en ontwikkelen over tientallen jaren ook nog goed moet zijn. Dat betekent goed luisteren naar de stad.'

Van Veggel: 'Waarbij nog onduidelijk is welke functies echt structureel veranderen. Buiten kijf staat dat het retaillandschap verandert, maar of mensen meer thuis blijven werken als deze pandemie voorbij is betwijfel ik. Een rondetafelgesprek als dit kun je niet via Teams of Zoom doen. Ook hier in B.Amsterdam zie ik hoe enorm waardevol een dynamische werkomgeving is.'

Balm: 'En een dynamische leeromgeving. Daar kunnen alle studenten op universiteiten en hogescholen over meepraten.'

Grapperhaus: 'Thuiswerken heeft ook veel nadelen. Tegelijkertijd zullen mensen straks ook niet meer massaal in de auto stappen om naar het kantoor te rijden. Er is een tussenoplossing nodig. 'Remote Working Paradises' is de werktitel van een visie die we in dat verband momenteel aan het uitwerken zijn.'

Schenk: 'Bij NEXT Architects zien we nu al dat mensen geen zin meer hebben om vier dagen per week in een veredelde bezemkast te werken. Ze hebben behoefte aan een soort 'werk-hub' dicht bij huis, die ze een goed gefaciliteerde werkplek én reuring biedt.'

Steenkamp: 'De burgemeester van Parijs heeft het idee van de 'fifteen minutes city' geïntroduceerd. School, werk, winkels, OV-knooppunten... Alles wat je nodig hebt, moet je binnen vijftien minuten te voet kunnen bereiken. Of dat in Amsterdam haalbaar is weet ik niet, maar onder invloed van corona zullen we zeker flexibeler gaan omgaan met de beschikbare ruimten.'

Biedt corona ook kansen? *Bos:* 'Door de pandemie is een thema als eenzaamheid bespreekbaar geworden, ongeacht of het om jongeren of om ouderen gaat. Ook als vastgoedsector moet je daar wat mee.'

Sewraj: 'Je moet moeilijke keuzes niet uit de weg gaan, maar er samen het gesprek over durven aangaan.'

Steenkamp: 'Dit is het moment om te experimenteren. Met een stagiair die nooit op kantoor is geweest en met wie alle communicatie online verliep, heb ik uitgenodigd voor een wandeling door het park. Dat was een verademing.'

Grapperhaus: 'Voor de nieuwe medewerkers die wij de afgelopen maanden hebben aangenomen, hebben we een soort buddy-systeem bedacht zodat ze toch zo goed mogelijk kunnen worden ingewerkt zonder dat ze vaak op kantoor zijn.'

Balm: 'Met Zoom en Teams voorop, heeft corona aangetoond dat mensen zich veel makkelijker nieuwe technieken en technologieën eigen maken dan vaak wordt gedacht. De logistieke sector waarin ik actief ben, staat als behoorlijk conservatief te boek. Corona heeft veel flexibiliteit losgemaakt, met allerlei nieuwe samenwerkingen als resultaat.'

Grapperhaus: 'Over nieuwe samenwerkingen gesproken... Is het een idee om binnenkort nog een keer af te spreken, om vanuit onze verschillende perspectieven te brainstormen over die 'Remote Working Paradises' waar ik het net over had?'

Steenkamp: 'Goed idee. Tijdens een wandeling in het park?'

Balm: 'Of in B.Amsterdam.'

Van Veggel: 'Jullie zijn van harte welkom.'